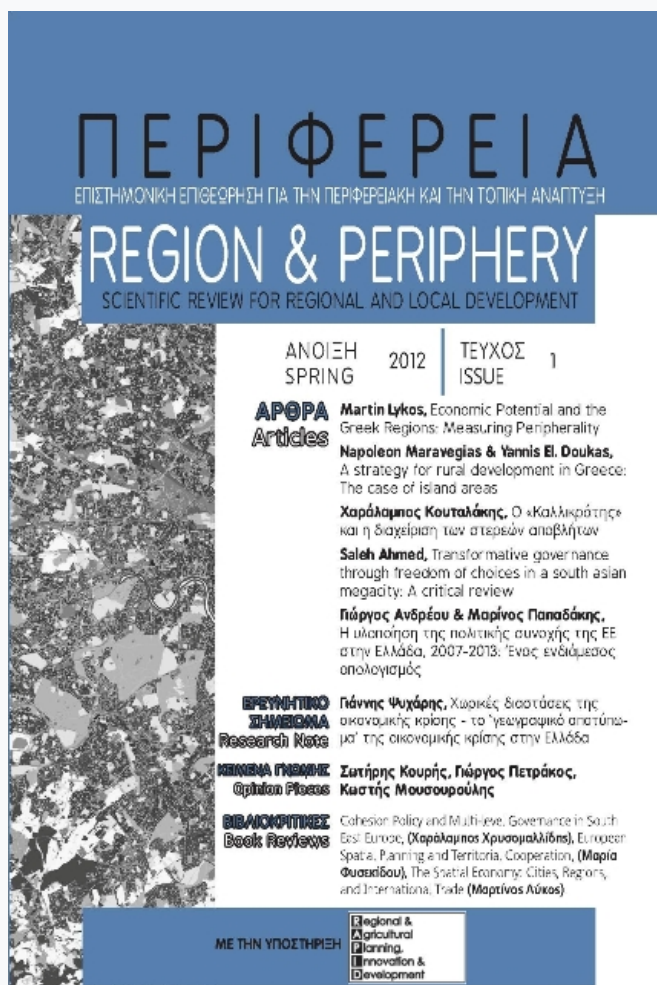

Περιφέρεια

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2012)

Περιφέρεια | Region & Periphery

Bache, I. & Andreou, G. (eds) Cohesion Policy and Multi-level Governance in South East Europe

Χαράλαμος Χρυσομαλλίδης

doi: [10.12681/rp.18540](https://doi.org/10.12681/rp.18540)

Copyright © 2018, Χαράλαμος Χρυσομαλλίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Χρυσομαλλίδης Χ. (2012). Bache, I. & Andreou, G. (eds) Cohesion Policy and Multi-level Governance in South East Europe. *Περιφέρεια*, 1(1), 135–136. <https://doi.org/10.12681/rp.18540>

Bache, I. & Andreou, G. (eds)

Cohesion Policy and Multi-level Governance in South East Europe

New York: Routledge, 2011, σελ. 124

Bache I., Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης,
Πανεπιστήμιο Sheffield

Andreou G., Λέκτορας Πολιτικής Επιστήμης,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Το βιβλίο αποτελεί συλλογικό έργο, με επιμελητές τους I. Bache και Γ. Ανδρέου, ακαδημαϊκούς με ερευνητική δραστηριότητα στα ζητήματα της πολιτικής συνοχής και του εξευρωπαϊσμού και εξετάζει την επίδραση που έχει η πολιτική συνοχής της Ε.Ε. σε χώρες της Ν.Α. Ευρώπης που είτε είναι ήδη κράτη μέλη της Ε.Ε. (Ελλάδα, Σλοβενία, Ρουμανία, Βουλγαρία), είτε βρίσκονται στον «προθάλαμό» της (Κροατία, Τουρκία και π.Γ.Δ.Μ.). Ευρεία αναφορά γίνεται στο φαινόμενο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που προκαλείται από την πλήρη ή επικείμενη συμμετοχή στην Ε.Ε., η οποία επηρεάζει την άσκηση της πολιτικής στο εθνικό επίπεδο, επιδρώντας σε αυτή σε όρους εξευρωπαϊσμού.

Ός προς τη διάρθρωση του συλλογικού τόμου, ο I. Bache συνεργάζεται με συναδέλφους από την π.Γ.Δ.Μ. και την Κροατία για την παρουσίαση των περιπτώσεων των αντίστοιχων χωρών, υπογράφει το εισαγωγικό και το συμπερασματικό κεφάλαιο, ενώ έχει συγγράψει μαζί με τον συνεπιμελητή της έκδοσης, Γ. Ανδρέου, το τμήμα που αναφέρεται στη Σλοβενία. Ο Γ. Ανδρέου παρουσιάζει την ελληνική περίπτωση, ενώ ερευνητές από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Τουρκία παρουσιάζουν τις σχετικές εξελίξεις στις αντίστοιχες χώρες.

Η προς έλεγχο υπόθεση που διαπνέει το βιβλίο είναι ότι η κοινοτική δράση μεταβάλλει τη διαμόρφωση πολιτικής σε πιο σύνθετες μορφές, δηλαδή σε δομές πιο περιφερειοποιημένες, εγκαταλείποντας το πρότυπο της μονοδιάστατης διακυβέρνησης, όπου κυριαρχούν στατικά στοιχεία, ενώ παράλληλα, ελέγχεται η επίδραση που έχει ο εξευρωπαϊσμός στη δομή των υπό εξέταση κρατών, χρησιμοποιώντας προσεγγίσεις θεσμικής προέλευσης.

Τα συμπεράσματα του βιβλίου συντείνουν στο ότι πράγματι η κοινοτική πολιτική ώθησε τις εξεταζόμενες χώρες στο να αποκτήσουν σχετικά πιο σύνθετες δομές σε σχέση με το παρελθόν, αφού παρατηρείται προώθηση εξειδικευμένων οργάνων διακυβέρνησης σε ορισμένους τομείς, αν και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σε όλο το εύρος του συστήματος παραμένει ασθενής και ο ρόλος των κεντρικών κυβερνήσεων κεντρικός.

Πιο αναλυτικά, στο θεσμικό πλαίσιο της συζήτησης, αν και έχουν εμφανιστεί νέοι φορείς στο περιφερειακό επίπεδο στις εξεταζόμενες χώρες, αυτοί παραμένουν με περιορισμένο αντικείμενο και δεν έχουν αναπτύξει οργανισμούς πολλαπλών σκοπών. Έτσι, η πιο σημαντική επίδραση της κοινοτικής πολιτικής και πρακτικής εντοπίζεται

στην κάθετη διάσταση της αρχιτεκτονικής της διακυβέρνησης. Και πάλι όμως, παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των χωρών: τόσο στο βαθμό αποκέντρωσης, εξαιτίας των πολιτικών και διοικητικών παραδόσεων, του διαφορετικού μεγέθους των χωρών κ.λπ., όσο και ως προς τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και τη συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης κι άλλων δρώντων (επιχειρήσεις, κοινωνία πολιτών, αναπτυξιακοί φορείς) στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της αναληφθείσας περιφερειακής πολιτικής.

Ός προς το χρηματοδοτικό σκέλος, η επίδραση της κοινοτικής πολιτικής είναι σημαντική, καθώς η υποχρέωση συγχρηματοδότησης των έργων-προγραμμάτων συστηματοποιεί την εγχώρια πολιτική δράση σε περιφερειακό επίπεδο. Τέλος, στο ευρύτερο πλαίσιο της συζήτησης περί εξευρωπαϊσμού, ο βαθμός που η κοινοτική δράση επηρεάζει την εθνική πρακτική, μεθοδολογία και πολιτική προσδιορίζεται από το κατά πόσο κρίνεται αναγκαία η κάλυψη υπαρχόντων κενών ή η διόρθωση ατελειών της ισχύουσας εθνικής πρακτικής.

Από το βιβλίο προκύπτουν ενδιαφέροντα στοιχεία και νέες προσεγγίσεις που συμβάλλουν στη συζήτηση γύρω από την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τον εξευρωπαϊσμό. Η εν λόγω συζήτηση αναμένεται να ενταθεί στο μέλλον, διότι οι θεσμικές αλλαγές συμβαίνουν σταδιακά αλλά με αυξανόμενο ρυθμό στις χώρες που δεν έχουν αποκτήσει ακόμη εξοικείωση με το κοινοτικό πλαίσιο, ενώ μακροπρόθεσμα οι εγχώριες προτιμήσεις και δομές αναμένεται ότι θα μεταβληθούν και θα αναδιαμορφωθούν περαιτέρω από την συνεχή επαφή των χωρών αυτών με την κοινοτική πρακτική.

Το συμπέρασμα αυτό οδηγεί σε ένα στοιχείο που προβληματίζει για τη στόχευση του βιβλίου: τη συμπερίληψη της Ελλάδας και δευτερευόντως της Σλοβενίας στις εξεταζόμενες χώρες. Αν η Βουλγαρία και η Ρουμανία δικαιολογούν την συμπερίληψη τους μαζί με τις προς ένταξη χώρες στην ύλη του συλλογικού τόμου, εφόσον είναι τα πιο νέα κράτη μέλη της Ε.Ε., οι περιπτώσεις χωρών με τριακονταετή (Ελλάδα) και σχεδόν δεκαετή (Σλοβενία) εμπειρία στους κοινοτικούς κανόνες δεν είναι καταρχήν συγκρίσιμες. Όμως, από την ανάλυση που γίνεται στο βιβλίο φαίνεται τελικά ότι η ευθύνη δεν βρίσκεται σε αστοχία των συγγραφέων, αφού αποδεικνύουν τον ατυχή και αναποτελεσματικό τρόπο, με τον οποίο λειτούργησε η Ελλάδα –κυρίως- αναφορικά με την κοινοτική περιφερειακή πολιτική και την αξιοποίησή της.

Χαράλαμπος Χρυσομαλλίδης

Οικονομολόγος, MSc Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
και Υποψήφιος Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών,
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης